

Bemærkninger til forslaget

Lov om forbud mod privates tv-overvågning (tv-overvågning af ansatte på arbejdspladsen m.v.), blev ændret pr. 1. april 1999. Formålet med lovændringen var at forebygge, at de ansatte blev udsat for skjult overvågning, og at undgå, at overvågning foregik på en måde, som krænkede de ansatte og skabte utryghed på arbejdspladsen. Skiltningskravet blev derfor udvidet til at dække baglokaler for at sikre, at de ansatte havde kendskab til en eventuel overvågning af arbejdspladsen og dermed havde mulighed for at indrette deres adfærd derefter.

Den 1. juli 2000 trådte den nye persondatalov, som implementerer direktiv nr. 95/46 af 24. oktober 1995, i kraft. Persondataloven omfatter også tv-overvågning, hvilket indebærer, at lovens krav om saglighed og information m.v. skal overholdes. I Datatilsynets notat af 13. september 2004 om tv-overvågning – Datatilsynets praksis og konkrete problemstillinger i forhold til gældende regulering på området, og advokat Marin Gräs Linds artikel »Persondataloven og lov om tv-overvågning – gennemtænkt samspil?« er de gældende regler nærmere beskrevet. Forslagsstillerne vil sørge for, at notatet og artiklen bliver omdelt i Retsudvalget som udvalgsbilag på forslaget.

Ved iværksættelse af tv-overvågning skal straffelovens regler ligeledes overholdes. I forbindelse med ændring af tv-overvågningsloven i 1998/1999 (L 38 – tv-overvågning af ansatte på arbejdspladsen m.v.) beskriver Justitsministeriet i bemærkningerne straffelovens § 263, stk. 1, nr. 3, om aflytning og anfører, at bestemmelsen også omfatter eventuel optagelse af lyd i forbindelse med tv-overvågning. Medmindre arbejdsgiveren selv deltager i den samtale, der aflyttes, eller deltagerne i samtalen har givet deres samtykke til aflytning, kan der således ikke lovligt ske optagelse af lyd i tilknytning til tv-overvågning. Det konkluderes på den baggrund, at den praktiske hovedregel vil være, at arbejdsgiveren ikke lovligt kan foretage lydoptagelse på arbejdspladsen, hverken isoleret eller i tilknytning til tv-overvågning. Herudover noteres det, at tv-overvågning af toiletter og baderum og lign. vil være i strid med straffelovens § 264 a om uberettiget

fotografering af personer på et ikke frit tilgængeligt sted eller § 232 om blufærdighedskrænkelse.

Adgangen til at indføre tv-overvågning er derudover reguleret af nogle generelle ansættelsesretlige regler om kontrolforanstaltninger på arbejdsmarkedet. En arbejdsgivers adgang til at kontrollere de ansatte udspringer af ledelsesretten, som er fastslået i septemberforliget fra 1899, og som fremgår af fagretlig praksis og hovedaftalerne på arbejdsmarkedet, herunder DA's og LO's aftale om indførelse af kontrolforanstaltninger. I Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål nr. 300-305 af 13. juli 2004 fra Folketingets Retsudvalg er gældende ret og praksis nærmere er beskrevet. Forslagsstillerne vil sørge for, at svarene bliver omdelt i Retsudvalget som udvalgsbilag til forslaget.

Hvis en arbejdsgiver er gået ud over de ikkelovbestemte grænser for ledelsesrets og har iværksat kontrolforanstaltninger, der ikke tjener et sagligt formål eller er krænkende, har lønmodtageren mulighed for at få spørgsmålet prøvet enten i det fagretlige system eller ved de almindelige domstole. I den forbindelse vil der blive tale om, at arbejdsgiveren i det fagretlige system kan blive pålagt at betale en godtgørelse eller anden økonomisk compensation. Herudover indeholder erstatningsansvarslovens § 26, stk. 1, en regel om godtgørelse for tort, hvorefter der kan tilkendes godtgørelse i forbindelse med en retsstridig krænkelse af en andens frihed, fred, ære eller person.

Det regelsæt, som regulerer overvågning af den ansatte samt den ansattes ret til godtgørelse for tort for krænkende overvågning, er altså ganske komplekst. Og domstolene synes ikke indstillet på at yde tortgodtgørelse i sager, hvor kontrolforanstaltninger iværksættes usagligt, og dermed har den ansatte uden for det fagretlige system ingen reel beskyttelse mod overgreb.

Udvikling

Siden 1999 er der sket en rivende teknologisk udvikling, og der anvendes i dag overvågningskameraer på størrelse med et knappenålshoved. Det billige udstyr og de teknologiske forbedringer af overvågnings-